

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی	رشته: ادبیات و علوم انسانی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۱۰ / ۱۰
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	قالب (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	تنه ی اصلی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	سعدی شیرازی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	عارفانه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۵	تلاشی بود در جهت ایجاد یک قالب نو(۰/۲۵) که درون مایه ی تازه ای داشته باشد . (۰/۲۵)	۰/۵
۶	درخت فروردین ← مشبّه به (۰/۲۵) جانم ← مشبّه (۰/۲۵)	۰/۵
۷	تشبیه بلیغ اضافی : گوهر تعلیم (۰/۵) تشبیه بلیغ غیر اضافی (اسنادی) : تعلیم ، گوهر عمر است (۰/۵) (یا هر مثال درست دیگر)	۱
۸	وجه شبه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	« قطره ی اشکی که بر رخسار زیبا رویی ظاهر شده ، همانند شبنمی است که بر گلبرگ گل سرخ افتاده است» . (یا هر پاسخ درست دیگر) (۰/۷۵)	۰/۷۵
۱۰	دریبت « الف » واژه ی « برف » به صورت استعاره ی مصرّحه به کاررفته است (۰/۲۵) زیرا واژه ی « برف » در این بیت ، استعاره ی مصرّحه (۰/۲۵) از موهای سپید (۰/۲۵) است .	۰/۷۵
۱۱	« عشق » در مفهوم استعاری به کاررفته (۰/۲۵) نوع استعاره : مکنّیه از نوع تشخیص (« انسان انگاری » یا « شخصیت بخشی ») (۰/۲۵)	۰/۵
۱۲	« پیشگاه حقیقت » اضافه ی استعاری است (۰/۲۵) زیرا در این استعاره « پیشگاه » که جزئی از مشبّه به (قصر) است (۰/۲۵) به مشبّه (حقیقت) (۰/۲۵) اضافه شده است .	۰/۷۵
۱۳	« دست » مجاز از « انگستان » است . (۰/۲۵) نوع علاقه : کلیّه (۰/۲۵)	۰/۵
۱۴	دیدم « زبانه » هیچ تأثیری ندارد . (یا هر پاسخ درست دیگر) (۰/۵)	۰/۵
۱۵	الف) سر (۰/۲۵) ب) « مضاف بودن سر » قرینه است . (۰/۲۵)	۰/۵
۱۶	کنایه : یک زبان بودن (با هم یک زبانند) (۰/۲۵) مفهوم کنایه : متحد بودن (۰/۲۵) کنایه : کمان را زه کردن (۰/۲۵) مفهوم کنایه : آماده بودن برای جنگ (۰/۲۵) کنایه : سنگ بر باره بردن (۰/۲۵) مفهوم کنایه : آماده شدن برای جنگ و مبارزه (۰/۲۵)	۱/۵

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه های ادبی رشته: ادبیات و علوم انسانی	
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۰ / ۱۰ / ۱۳۸۶
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	در بیت « ب » واج آرای می محسوس تر است (۰/۲۵) زیرا در این بیت صامت « س » مکرر شده و موسیقی برخاسته از واج آرای می صامت ها آشکار تر است. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۸	الف (سجع): « ترازو » و « بازو » (۰/۲۵) ← نوع سجع: « مطرف » (۰/۲۵) ب (سجع): « باغ » و « داغ » (۰/۲۵) ← نوع سجع: « متوازی » (۰/۲۵)	۱
۱۹	الف (جناس): « کینه » و « سینه » (۰/۲۵) ← نوع جناس: ناقص اختلافی (۰/۲۵) جناس: « آیین » و « آینه » (۰/۲۵) ← نوع جناس: ناقص افزایشی (۰/۲۵) ب (جناس): « داد » و « داد » (۰/۲۵) ← نوع جناس: تام (۰/۲۵) پ (جناس): « دُرد » و « دُرد » (۰/۲۵) ← نوع جناس: ناقص حرکتی (۰/۲۵)	۲
۲۰	در بیت « الف » تصدیق وجود دارد (۰/۲۵) زیرا واژه ی « شمار » در آغاز و پایان بیت، آمده است. (۰/۲۵)	۰/۵
۲۱	« مراعات نظیر » (۰/۵)	۰/۵
۲۲	الف (« فریاد بی صدا » (۰/۲۵) « تناقض » دارد (۰/۲۵) ب (« رسیدم » و « نرسیدم » (۰/۲۵) « متضادند » (۰/۲۵)	۱
۲۳	« نمناک بودن شب » آرایه ی حس آمیزی دارد (۰/۲۵) زیرا: شاعر دو حس « بینایی » و « لامسه » را به هم آمیخته است. (یا هر توضیح درست دیگر) (۰/۵)	۰/۷۵
۲۴	الف (« شیرین » (۰/۲۵) ب (معانی مختلف آن: ۱- حلاوت و مزه ی شیرین (۰/۲۵) ۲- نام معشوقه ی فرهاد و خسرو پرویز (۰/۲۵) پ (« فرهاد » (۰/۲۵)	۱
۲۵	مصراع دوم بیت (ز تابیدن مهر پهنانش بیش) اغراق دارد. (۰/۲۵) شاعر در کلامی اغراق آمیز بیابانی را وصف می کند که پهنای آن از وسعت تابش اشعه های خورشید، بیش تر است. (۰/۵)	۰/۷۵
۲۶	« خورشید » به هنگام « غروب »، از ترس جدایی از یاران خویش، زرد روی گشته (یا هر پاسخ درست دیگر) (۰/۵)	۰/۵
۲۷	الف (تلمیح (۰/۵) ب (اشتقاق (۰/۵) پ (لفّ و نشر (۰/۵) ت (تضمین (۰/۵) ث (ترصیع (۰/۵)	۲/۵
۲۰	« موفق باشید »	جمع نمرات